

1 Algemeen

- 1.1 Praktima Holding B.V. (hierna: "Praktima"), statutair gevestigd gemeente Zutphen, zaakdoende te (7202 DD) Zutphen, aan de Noorderhavenstraat 49, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 08164907, hanteert de volgende algemene voorwaarden ten aanzien van de door haar te leveren (consultancy) diensten (hierna: "diensten").
- 1.2 Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle door Praktima gedane aanbiedingen, offertes, overeenkomsten en alle daaruit voortvloeiende verbintenissen voor wat betreft de diensten die worden geleverd aan haar opdrachtgever.
- 1.3 De in dit document omschreven verkoop- en leveringsvoorwaarden hebben betrekking op alle schriftelijk en mondelinge aangegane overeenkomsten, tenzij andere voorwaarden uitdrukkelijk en schriftelijk overeengekomen zijn.
- 1.4 Indien Praktima schriftelijk akkoord is gegaan met de toepasselijkheid van afwijkende voorwaarden, blijven deze voorwaarden voor alle overige, niet specifiek schriftelijk overeengekomen afspraken, van kracht.

2 Vertrouwelijkheid en Geheimhoudingsplicht

- 2.1 Zowel Praktima als koper, hierna samen ook aangeduid als "partijen", zijn verplicht tot geheimhouding van alle vertrouwelijke informatie die zij in het kader van de gesloten overeenkomst van elkaar of uit andere bron hebben verkregen. Informatie geldt als vertrouwelijk als de vertrouwelijkheid daarvan door de andere partij schriftelijk is medegedeeld of als dit voortvloeit uit de aard van de informatie.
- 2.2 Partijen zullen de informatie en gegevens niet gebruiken voor een ander doel dan waarvoor zij zijn verstrekt.

3 Offertes

- 3.1 Alle offertes van Praktima zijn, tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen, vrijblijvend.
- 3.2 Praktima is slechts aan een offerte gebonden indien de aanvaarding van de offerte binnen 8 dagen na het uitbrengen van de offerte schriftelijk door de opdrachtgever wordt bevestigd.
- 3.3 De in een offerte vermelde prijzen zijn exclusief BTW en exclusief reis- en verblijfkosten, tenzij anders aangegeven. De werkzaamheden van Praktima worden voor iedere opdracht in een nadere overeenkomst gespecificeerd.

4 Opdracht

- 4.1 De overeenkomst van opdracht komt tot stand op het moment dat Praktima de door opdrachtgever voor akkoord ondertekende opdrachtbevestiging retour heeft ontvangen. Indien Praktima de door opdrachtgever voor akkoord ondertekende opdrachtbevestiging (nog) niet heeft ontvangen, wordt de opdracht geacht te zijn tot stand gekomen onder toepasselijkheid van deze algemene voorwaarden, op het moment dat Praktima op verzoek van de opdrachtgever met de uitvoering van opdracht is begonnen.
- 4.2 Opdrachtgever dient zorg te dragen dat alle relevante gegevens voor de uitvoering van de opdracht volledig, juist en tijdig ter beschikking worden gesteld aan Praktima.
- 4.3 Indien de voor de uitvoering van de overeenkomst benodigde gegevens niet tijdig aan Praktima zijn verstrekt, heeft Praktima het recht de uitvoering van de overeenkomst op te schorten en/of de uit de vertraging voortvloeiende extra kosten volgens de gebruikelijke tarieven aan de opdrachtgever in rekening te brengen.
- 4.4 Een overeengekomen levertijd is geen fatale termijn, tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen.
- 4.5 De opdracht kan, tenzij vast komt te staan dat uitvoering blijvend onmogelijk is, niet door opdrachtgever vanwege termijnoverschrijding worden beëindigd, tenzij Praktima na afloop van de leveringstermijn schriftelijk in gebreke wordt gesteld door opdrachtgever waarin aan Praktima een redelijke termijn wordt gegeven voor nakoming en nakoming binnen die termijn uitblijft.
- 4.6 Alle door Praktima verstrekte stukken, zoals rapporten, adviezen, ontwerpen, schetsen, tekeningen, software enzovoort, zijn uitsluitend bedoeld om te worden gebruikt door de opdrachtgever en mogen niet door opdrachtgever zonder voorafgaande toestemming van Praktima worden verveelvoudigd, openbaar gemaakt, of ter kennis van derden worden gebracht.
- 4.7 Alle intellectuele eigendomsrechten op diensten (intellectuele creaties) die in het kader van de opdracht tot stand komen, zijn eigendom van Praktima en/of worden de rechten daarop exclusief toegekend aan Praktima. Praktima draagt deze rechten derhalve niet over aan opdrachtgever.
- 4.8 Praktima behoudt zich tevens het recht voor de door de uitvoering van de werkzaamheden toegenomen kennis voor andere doeleinden te gebruiken, voor zover hierbij geen vertrouwelijke informatie van opdrachtgever ter kennis van derden wordt gebracht.

5 Werkzaamheden

- 5.1 De werkzaamheden in het kader van de dienstverlening worden door Praktima uitgevoerd als redelijk handelende opdrachtnemer als bedoeld in artikel 7:401 BW. Indien is overeengekomen dat de overeenkomst in fases zal worden uitgevoerd, kan Praktima de uitvoering van die onderdelen die tot een volgende fase behoren opschorten, totdat de opdrachtgever de resultaten van de daaraan voorafgaande fase schriftelijk heeft goedgekeurd.
- 5.2 Aan de hand van de geformuleerde opdracht kan Praktima bepalen dat deze dient te worden uitgevoerd door een andere deskundige. Praktima zal op verzoek van opdrachtgever zo mogelijk bemiddelend optreden bij het tot stand komen van een overeenkomst tussen opdrachtgever en die andere deskundige teneinde de opdracht optimaal te laten uitvoeren.
- 5.3 Praktima staat niet in voor de werkzaamheden en kwaliteit van de andere deskundige, doch bemiddelt en begeleidt slechts in de relatie opdrachtgever/andere deskundige. Er komt een separate overeenkomst tot stand tussen opdrachtgever en die andere deskundige, waarbij Praktima **geen** partij is, en waarbij Praktima voor de uitvoering van die opdracht niet verantwoordelijk / aansprakelijk is.

6 Klachten

- 6.1 Klachten over de verrichte werkzaamheden dienen door de opdrachtgever binnen 8 (acht) dagen na ontdekking, doch uiterlijk binnen dertig dagen na voltooiing van de betreffende werkzaamheden schriftelijk te worden gemeld aan Praktima. Indien een klacht gegrond is, zal Praktima de werkzaamheden alsnog verrichten zoals overeengekomen. Indien het alsnog verrichten van de overeengekomen dienstverlening niet meer mogelijk is, zal Praktima slechts aansprakelijk zijn binnen de grenzen van artikel 15.
- 6.2 Een klacht zoals omschreven in artikel 6 lid 1 schort de betalingsverplichting van opdrachtgever niet op.

7 Tarieven

- 7.1 De opdrachten worden uitgevoerd op basis van uurtarieven c.q. tarieven voor dagdelen (een dagdeel is een ochtend, middag of avond) of een in een nadere overeenkomst bepaald bedrag.
- 7.2 De uurtarieven/dagdeeltarieven en de overeengekomen bedragen en kosten zijn exclusief BTW en reiskosten. Reiskosten worden berekend op basis van werkelijk afgelegde afstand vermenigvuldigd met een bedrag per kilometer zoals in de offerte genoemd. Het uitbrengen van een fixed price offerte betekent dat Praktima het risico op meeruren / reiskosten draagt.
- 7.3 De prijsstelling staat in directe relatie met de omvang van de activiteiten binnen de projectplanning. Indien binnen het project wijzigingen optreden, kan dit aanleiding zijn voor meer / minderwerk en een andere prijsstelling.

8 Betaling

- 8.1 Betaling dient te geschieden binnen 30 dagen na factuurdatum, tenzij anders overeengekomen. Indien betaling binnen 30 dagen na factuurdatum uitblijft, stuurt Praktima een ingebrekestelling met daarin een termijn waarbinnen alsnog tot betaling kan worden overgegaan. Het is opdrachtgever niet toegestaan om te verrekenen als bedoeld in artikel 6:127 (ev) BW
- 8.2 Na het verstrijken van de in de ingebrekestelling genoemde termijn is de opdrachtgever in verzuim. De opdrachtgever is vanaf dat moment over het opeisbare bedrag de wettelijke rente verschuldigd.
- 8.3 Bij niet tijdige betaling komen alle buitengerechtelijke incassokosten alsmede alle gerechtelijke kosten voor rekening van de opdrachtgever, met een minimum bedrag van € 150,00.
- 8.4 In geval van liquidatie, faillissement, surseance van betaling of WSNP van de opdrachtgever zullen de verplichtingen van de opdrachtgever onmiddellijk opeisbaar zijn.

9 Wijzigingen

- 9.1 Wijzigingen in de overeenkomst zullen slechts van kracht zijn indien zij schriftelijk tussen Praktima en opdrachtgever zijn overeengekomen.

10 Opzegging

- 10.1 Beide partijen kunnen, tenzij het om een training gaat, te allen tijde de overeenkomst opzeggen, mits de opzegging schriftelijk en met redenen omkleed geschiedt. Een training kan (slechts) worden opgezegd op de wijze zoals in artikel 14 omschreven.
- 10.2 Partijen dienen in geval van opzegging een opzegtermijn van tenminste een maand in acht nemen.
- 10.3 Ingeval van tussentijdse opzegging heeft Praktima naast vergoeding van gemaakte kosten recht op een naar redelijkheid vast te stellen deel van het honorarium, met inachtneming van de reeds verrichte werkzaamheden, het voordeel dat de opdrachtgever daarvan heeft en de grond van opzegging. Een en ander met een minimum van 50% van de totale waarde van het overeengekomen honorarium.

11 Ontbinding

-
- 11.1 Indien opdrachtgever niet voldoet aan zijn verplichtingen voortvloeiend uit de overeenkomst en evenmin gevolg geeft aan een ingebrekestelling met een termijn van een week, is Praktima bevoegd de overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst voor ontbonden te verklaren. In dat geval is opdrachtgever aansprakelijk voor de door Praktima geleden schade.
- 11.2 Betalingsverplichtingen, betrekking hebbend op reeds verrichte werkzaamheden of leveranties, blijven in stand.
- 11.3 Indien Praktima bij toerekenbare tekortkomingen van opdrachtgever in de nakoming van haar verbintenis tot (buiten)gerechtelijke maatregelen overgaat, komen de kosten daarvan voor rekening van opdrachtgever.
- 11.4 Onverminderd de bestaande betalingsverplichtingen van opdrachtgever wordt de overeenkomst ontbonden zonder rechterlijke tussenkomst en zonder dat enige ingebrekestelling zal zijn vereist op het tijdstip waarop de opdrachtgever in staat van faillissement wordt verklaard, voorlopige surseance van betaling aanvraagt, of door beslaglegging, onder curatele stelling of anderszins de beschikkingsbevoegdheid over zijn vermogen of delen ervan verliest, tenzij de curator of bewindvoerder de uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen als boedelschuld erkent. Indien Praktima schade lijdt door voornoemde gebeurtenissen dan is opdrachtgever daarvoor aansprakelijk.
- 11.5 De vorderingen van Praktima op de opdrachtgever zijn onmiddellijk opeisbaar in de volgende gevallen:
- indien na het sluiten van de overeenkomst aan Praktima ter kennis gekomen omstandigheden Praktima goede grond geven om te vrezen dat de opdrachtgever niet aan zijn verplichtingen zal voldoen;
  - indien Praktima de opdrachtgever bij het sluiten van de overeenkomst gevraagd heeft zekerheid te stellen voor de nakoming en deze zekerheid uitblijft dan wel onvoldoende is.
- In de hierboven genoemde gevallen is Praktima bevoegd de verdere uitvoering van de overeenkomst op te schorten, dan wel tot ontbinding van de overeenkomst over te gaan, een en ander onverminderd het recht van Praktima schadevergoeding te vorderen.

12 Overmacht

- 12.1 Tijdens overmacht worden de leverings- en andere verplichtingen van Praktima opgeschort. Indien de periode, waarin door overmacht nakoming van de verplichtingen voor Praktima niet mogelijk is, langer duurt dan twee maanden zijn beide partijen bevoegd de overeenkomst zonder gerechtelijke tussenkomst te ontbinden, zonder dat er in dat geval een verplichting tot schadevergoeding bestaat.
- 12.2 Indien Praktima bij het intreden van de overmacht al gedeeltelijk aan haar verplichtingen heeft voldaan of slechts gedeeltelijk aan haar verplichtingen kan voldoen is zij gerechtigd het reeds geleverde c.q. het leverbare deel afzonderlijk te factureren en is opdrachtgever gehouden deze factuur te voldoen als betrof het een afzonderlijk contract. Dit geldt niet als het reeds uitgevoerde c.q. uitvoerbare deel geen zelfstandige waarde heeft.

13 Meer/minderwerk

- 13.1 Indien tijdens de uitvoering van de overeenkomst blijkt dat voor een behoorlijke uitvoering het noodzakelijk is om de te verrichten werkzaamheden te wijzigen of aan te vullen, zullen partijen tijdig en in onderling overleg de overeenkomst dienovereenkomstig aanpassen.
- 13.2 Indien partijen overeenkomen dat de overeenkomst wordt gewijzigd of aangevuld, kan het tijdstip van voltooiing van de uitvoering daardoor worden beïnvloed. Praktima zal opdrachtgever zo spoedig mogelijk hiervan op de hoogte stellen.
- 13.3 Praktima zal het meerwerk in rekening brengen, tenzij de wijziging het gevolg is van omstandigheden die aan Praktima kunnen worden toegerekend.

14 Verplaatsing van de trainingsdag(en) of annulering van de training door opdrachtgever

- 14.1 Indien de opdracht (ook) een training betreft, kan deze in een opdracht vastgelegde training, door de opdrachtgever tot twee (2) weken voor de (eerste) trainingsdag kosteloos worden verplaatst naar een andere dag, of kan de training worden geannuleerd.
- 14.2 Indien de training binnen twee (2) weken voor aanvang van de training wordt verplaatst of geannuleerd zal Praktima gerechtigd zijn om de kosten voor de volledige training in rekening te brengen bij opdrachtgever.
- 14.3 Bij onvoldoende aanmeldingen voor een training heeft Praktima altijd het recht een training te annuleren. Hierbij wordt het aangegeven minimum aantal cursisten in acht genomen.

15 Aansprakelijkheid

- 15.1 Mocht Praktima aansprakelijk zijn, dan is deze aansprakelijkheid beperkt tot hetgeen in deze bepaling is geregeld.
- 15.2 Praktima is alleen aansprakelijk voor directe schade. Onder directe schade wordt uitsluitend verstaan:
- a. de redelijke kosten ter vaststelling van schade en aansprakelijkheid, voor zover de vaststelling betrekking heeft op schade in de zin van deze voorwaarden;
-

- b. de eventuele redelijke kosten gemaakt om de gebrekkige prestatie van Praktima aan de overeenkomst te laten beantwoorden voor zover deze aan Praktima toegerekend kunnen worden, mits Praktima eerst in de gelegenheid is gesteld om aan de overeenkomst te beantwoorden;
  - c. de redelijke kosten gemaakt ter voorkoming of beperking van schade als bedoeld in deze algemene voorwaarden.
- 15.2 Aansprakelijkheid voor door opdrachtgever geleden schade, die het gevolg is van een door Praktima toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de verbintenis, is beperkt tot maximaal het bedrag van de door de verzekeraar van Praktima te verstrekken uitkering.
- 15.3 Indien de verzekeraar om enige reden niet tot uitkering overgaat is de aansprakelijkheid beperkt tot het factuurbedrag.
- 15.4 Praktima dient gedurende de looptijd van de Overeenkomst een verzekering in stand te houden voor de door Praktima uit hoofde van de overeenkomst aanvaarde aansprakelijkheid, voor zulke bedragen en onder zulke voorwaarden als Praktima naar goeddunken bepaalt. De door Praktima gesloten aansprakelijkheidsverzekering dekt geen verliezen die voortvloeien uit handelingen of nalatigheden van de opdrachtgever. Praktima dient aan de opdrachtgever op diens schriftelijk verzoek een verzekeringsbewijs te verstrekken, waaruit het bestaan van bovenvermelde verzekering blijkt.
- 15.5 Praktima aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade vanwege overschrijding van de leveringstermijn als gevolg van gewijzigde omstandigheden en/of overmacht en schade als gevolg van gebrekkige medewerking, informatie of materialen van de opdrachtgever.
- 15.6 In geval van een onrechtmatige daad van Praktima of van haar ondergeschikten is Praktima slechts aansprakelijk voor vergoeding van schade door dood of lichamelijk letsel. In deze gevallen is de aansprakelijkheid beperkt tot maximaal het bedrag van de door de verzekeraar van Praktima te verstrekken uitkering.
- 15.7 Praktima is niet aansprakelijk vanwege schending van octrooien, licenties of andere (intellectuele eigendoms-)rechten van derden door het gebruik van gegevens, welke door de opdrachtgever ter uitvoering van de opdracht aan Praktima zijn verstrekt.
- 15.8 Eventuele schadeclaims dienen onverwijld na het ontstaan van de schade schriftelijk bij Praktima te worden ingediend.
- 15.9 Praktima is niet aansprakelijk voor schade, van welke aard ook, indien deze schade is ontstaan door handelen van Praktima op basis van door opdrachtgever verstrekte onjuiste en/of onvolledige gegevens.
- 15.10 De in deze algemene voorwaarden opgenomen beperkingen van aansprakelijkheid gelden niet indien de schade te wijten is aan opzet of grove schuld van Praktima.

16 Vrijwaring

- 16.1 Behoudens in geval van opzet of bewuste roekeloosheid van Praktima, vrijwaart opdrachtgever Praktima voor eventuele aanspraken van derden, uit welke hoofde dan ook, ter zake van vergoeding van schade, kosten of interesten, verband houdende met de uitvoering van de overeenkomst door of namens Praktima, alsmede het gebruik van de door of namens Praktima geleverde diensten.
- 16.2 De opdrachtgever vrijwaart Praktima voor elke aanspraak van derden met betrekking tot schending van octrooien, licenties of andere (intellectuele eigendoms-)rechten van derden door het gebruik van gegevens, die door de opdrachtgever ter uitvoering van de opdracht aan Praktima zijn verstrekt.
- 16.3 Indien Praktima uit dien hoofde door derden mocht worden aangesproken, dan is opdrachtgever gehouden Praktima zowel buiten als in rechte bij te staan en onverwijld al hetgeen te doen dat van opdrachtgever in dat geval verwacht mag worden. Mocht opdrachtgever in gebreke blijven in het nemen van adequate maatregelen, dan is Praktima, zonder ingebrekestelling, gerechtigd zelf daartoe over te gaan. Alle kosten en de schade aan de zijde van Praktima en derden daardoor ontstaan, komen integraal voor rekening en risico van opdrachtgever.

17 Overname personeel

- 17.1 De opdrachtgever zal zowel tijdens als tot een jaar na beëindiging van de opdracht op geen enkele wijze invloed uitoefenen of doen uitoefenen op, of medewerking verlenen of doen verlenen, in welke vorm dan ook, een werknemer van Praktima, die bij de uitvoering van de opdracht betrokken is geweest, met het doel om die werknemer te bewegen bij haar in dienst te treden of rechtstreeks werkzaamheden voor haar of voor derden te verrichten, zulks onder verbeurte van een direct opeisbare boete van € 12.500,- per overtreding, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

18 Geschillen en toepasselijk recht

- 18.1 Het Nederlands recht is van toepassing op zowel het offertetraject als op de uitvoering door Praktima van de in de offerte aangeboden of overeengekomen werkzaamheden (ook als deze niet schriftelijk door opdrachtgever zijn aanvaard).
- 18.2 In afwijking van de wettelijke regels voor de bevoegdheid van de burgerlijke rechter zal elk geschil tussen partijen worden beslecht door de Rechtbank Gelderland, locatie Zutphen.